

Tytuł: **Kapitał finansowy banków spółdzielczych.**

Autorzy: Sławomir Czopur

Opis:

Zarządzanie kapitałem finansowym banku, choć w coraz większym stopniu oparte na przesłankach naukowych pozostaje przede wszystkim dziedziną praktyczną. Największą sztuką jest właściwa ocena potrzeb kapitałowych, skuteczność w jego pozyskaniu, a następnie taka alokacja zgromadzonych zasobów pieniężnych w aktywa finansowe, której efektem będzie wzrost potencjału banku. Umiejętności te nabierają szczególnego znaczenia w przypadku banków spółdzielczych, dla których wypracowane zyski są głównym źródłem wzrostu funduszy własnych. Jednym z najważniejszych obowiązków każdego banku jest zapewnienie bezpieczeństwa depozytów, a sposób w jaki bank wykonuje ten obowiązek jest najbardziej wymierną podstawą oceny jego wiarygodności.

Książka stanowi kompendium wiedzy o bankowości spółdzielczej w kontekście kapitałów finansowych. Prezentuje genezę i specyfikę bankowości spółdzielczej w Polsce i na świecie. Zawiera szczegółową analizę wpływu przemian gospodarczych na bankowość spółdzielczą w Polsce po 1989 roku oraz skutków administracyjnego podejścia do budowania struktur sektora bankowego, standardów rachunkowości i unormowań nadzorczych, w tym i najnowszych, wynikających z Bazylei III, zasady wyznaczania wymogów kapitałowych, z tytułu różnych rodzajów ryzyka oraz określania wysokości funduszy własnych, ze specyficznymi uwarunkowaniami dotyczącymi sektora banków spółdzielczych. W szerokim zakresie omówione zostały depozytowe i pozadepozytowe źródła finansowania działalności banków. Dokonano także analizy różnic w tym zakresie między bankami w formie spółek akcyjnych a bankami spółdzielczymi.

Autor od 16 lat związany jest z Bankiem Spółdzielczym w Brodnicy. Zdobyte w trakcie wieloletniej pracy zawodowe doświadczenie pozwoliło na uzupełnienie zagadnień teoretycznych praktycznym komentarzem autorskim. Udział w licznych konferencjach, naradach i spotkaniach zarówno na poziomie zarządów banków spółdzielczych, jak i służb finansowych pozwolił na poznanie poglądów szerokiego grona ekspertów związanych z sektorem bankowości spółdzielczej.

Książka jest połączeniem zagadnień teoretycznych i praktyki z zakresu zarządzania finansami oraz rachunkowości bankowej. Adresowana jest do wszystkich osób zainteresowanych problematyką finansowania działalności banków spółdzielczych, zarządzania ryzykiem bankowym i adekwatnością kapitałową.

Spis treści:

Wprowadzenie 7

Rozdział 1

Kapitał finansowy w działalności banków spółdzielczych	11
1.1. Pojęcie i formy kapitału finansowego	11
1.2. Kapitał bankowy w działalności operacyjnej banków	13
1.3. Kapitały a fundusze banków spółdzielczych	17
1.3.1. Kapitał banków spółdzielczych w ujęciu rachunkowym	18
1.3.2. Fundusze banków spółdzielczych w świetle ustaw: Prawo bankowe i Prawo spółdzielcze	26
1.3.3. Fundusze banków spółdzielczych w świetle Nowej Umowy Kapitałowej	31
1.3.4. Elementy składowe funduszy własnych banków w III Umowie Kapitałowej	34
1.4. Determinanty poziomu i struktury kapitału finansowego w bankach spółdzielczych	38

Rozdział 2

Fundusze własne banków spółdzielczych 45

2.1. Fundusze zasadnicze	45
2.1.1. Fundusz udziałowy	45
2.1.2. Fundusz zasobowy	50
2.1.3. Fundusz rezerwowy	52
2.2. Pozostałe fundusze rezerwowe i uzupełniające	53
2.2.1. Fundusz ogólnego ryzyka	54
2.2.2. Kapitał z aktualizacji wyceny	55
2.2.3. Dodatkowa kwota odpowiedzialności członków banku spółdzielczego	57
2.2.4. Zobowiązania podporządkowane banków spółdzielczych	59
2.3. Pozostałe zobowiązania zaliczane do funduszy własnych banków spółdzielczych	61
2.4. Fundusze własne a zakres działalności banków spółdzielczych	68
Rozdział 3	
Procesy konsolidacyjne a pozycja kapitałowa banków spółdzielczych	73
3.1. Powstanie i rozwój bankowości spółdzielczej w Polsce	73
3.2. Zmiany w organizacji polskiego spółdzielczego sektora bankowego po 1989 roku	75
3.2.1. Przemiany w sektorze banków spółdzielczych w początkowym okresie transformacji systemowej	76
3.2.2. Ustawa o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej	79
3.2.3. Ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających	81
3.3. Przyczyny i przebieg konsolidacji banków spółdzielczych	82
3.4. Skutki procesów konsolidacyjnych w sektorze bankowości spółdzielczej	87
3.4.1. Zmiany w strukturze spółdzielczego sektora bankowego	87
3.4.2. Efektywność spółdzielczego sektora bankowego w procesach konsolidacji	93
3.4.3. Analiza zmian wielkości i struktury funduszy własnych banków spółdzielczych w latach 1994-2011	99
Rozdział 4	
Kapitał regulacyjny banków spółdzielczych wobec wymogów Nowej Umowy Kapitałowej	107
4.1. Struktura Nowej Umowy Kapitałowej	107
4.1.1. Filar I - minimalne wymogi kapitałowe	109
4.1.2. Filar II - proces analizy nadzorczej	114
4.1.3. Filar III - dyscyplina rynkowa	115
4.2. Adekwatność kapitałowa w bankach spółdzielczych	117

4.2.1. Zasady wyznaczania kapitału regulacyjnego w bankach spółdzielczych	119
4.2.2. Wewnątrzbankowy proces oceny adekwatności kapitału	126
4.2.3. Współczynnik adekwatności kapitałowej banków spółdzielczych w latach 1993-2011	127
4.3. Postanowienia III Umowy Kapitałowej w zakresie adekwatności kapitałowej i jej wpływ na działalność banków spółdzielczych	129
4.3.1. Nowe wymogi kapitałowe	129
4.3.1. Wymagania dotyczące płynności krótko- i długoterminowej	133
4.3.3. Konsekwencje Bazylei III dla sektora banków spółdzielczych	135
Rozdział 5	
Kapitały obce w finansowaniu działalności banków spółdzielczych	139
5.1. Depozyty podmiotów niefinansowych	141
5.1.1. Istota i rodzaje depozytów bankowych	141
5.1.2. Czynniki kształtowania poziomu i struktury depozytów w bankach spółdzielczych	148
5.1.3. Zmiany poziomu i struktury depozytów w bankach spółdzielczych w latach 2000-2011	152
5.2. Pozadepozytowe źródła funduszy obcych banku spółdzielczego	157
5.2.1. Rola banków zrzeszających w pozyskiwaniu kapitału finansowego przez banki spółdzielcze	156
5.2.2. Lokaty międzybankowe w procesie pozyskiwania kapitałów finansowych banków spółdzielczych	160
5.2.3. Emisje papierów wartościowych przez banki spółdzielcze w świetle prawa bankowego	163
5.3. Perspektywy wykorzystania pozadepozytowych źródeł kapitałów obcych w finansowaniu działalności banków spółdzielczych	167
Bibliografia	169
Wykaz aktów prawnych	174
Spis tabel	176
Spis rysunków	177